

**UCHWAŁA NR XX/131/2025
RADY GMINY WOLANÓW**

z dnia 28 listopada 2025 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wolanów na lata 2026-2029**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2025 r., poz. 1153) oraz art. 4¹ ust. 2 i 2a ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2023 r., poz. 2151) oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r., poz. 1939 ze zm.) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 (Dz. U. 2021 r. poz. 642), Rada Gminy Wolanów uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wolanów na lata 2026-2029", stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Wolanów.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Jacek Murawski

**Gminny Program Profilaktyki
i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii
w Gminie Wolanów
na lata 2026-2029**

Spis treści

I Wstęp	2
I 1. Podstawy prawne	2
I 2. Podstawowe pojęcia	3
II Główne informacje o gminie Wolanów	5
II 1. Lokalizacja	5
II 2. Demografia	5
III Diagnoza problemów alkoholowych w gminie Wolanów	6
III 1. Lokalny rynek sprzedaży alkoholu.....	6
III 2. Działania Policji	6

III 3. Ważniejsze oddziaływania profilaktyczne dla młodzieży	7
III 4. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	7
III 5. Pomoc Ośrodka Pomocy Społecznej	9
III 6. Obraz uzależnień w opinii lokalnej populacji	9
III 6.1. Badanie ankietowe dorosłych mieszkańców	9
III 6.2. Badanie ankietowe dzieci i młodzieży	12
V Cele Programu	22
V 1. Cel główny	22
V 2. Cele operacyjne i kierunki działań	22
VI Źródła finansowania Programu	26
VII Realizatorzy Programu	26
VIII Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - zasady wynagradzania	26
IX Monitoring, ewaluacja Programu	27
X Przewidywane efekty realizacji Programu	28

I Wstęp

I 1. Podstawy prawne

Gminny Program Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Wolanów na lata 2026 – 2029, zwany dalej „Programem”, wyznacza kierunki lokalnej strategii działania w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych związanych z nadużywaniem alkoholu oraz stosowaniem substancji odurzających. Ponadto zgodnie z wolą władz gminy Wolanów, elementem niniejszego Programu są również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym.

Zgodnie art. 1 ust. 1 Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (zwanej dalej Ustawą), organy administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego są obowiązane do podejmowania działań zmierzających do ograniczania spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania powstawaniu i usuwania następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania działalności w tym zakresie organizacji społecznych i zakładów pracy.

Na podstawie art. 4¹ ust. 1., do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu.

Bezpośrednią podstawę prawną dla przygotowania i realizacji niniejszego Programu stanowi art. 4¹ ust. 2 Ustawy w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2022 r.¹:

2. Realizacja zadań, o których mowa w ust. 1, jest prowadzona w postaci uchwalonego przez radę gminy gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, który stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych i który uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Elementem gminnego programu mogą być również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym. Gminny program jest realizowany przez ośrodek pomocy społecznej albo centrum usług społecznych, o których mowa w przepisach o pomocy społecznej, lub inną jednostkę wskazaną w tym programie. W celu realizacji gminnego programu wójt (burmistrz, prezydent miasta) może powołać pełnomocnika”.

Ponadto zgodnie z art. 10 ust. 1 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 ze zm.), również przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy. Jak stanowi art. 10 ust. 2a, w Programie uwzględnia się działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną prowadzoną w szkołach i placówkach systemu oświaty, a także diagnozę w zakresie występujących w szkołach i placówkach systemu oświaty czynników ryzyka i czynników chroniących. W ramach gminnego programu w szkołach i placówkach systemu oświaty są realizowane w szczególności działania o potwierdzonej skuteczności lub oparte na naukowych podstawach prowadzone w zakresie działalności, o której mowa w ust. 2a. Ustawy.

Niniejszy Program stanowi kontynuację i rozwinięcie założeń Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wolanów na lata 2022-2025.

Oprócz obu ww. Ustaw, niniejszy Program został sporządzony i będzie realizowany z uwzględnieniem przepisów prawa powszechnie obowiązującego, w tym:

- Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
- Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- Ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym;
- Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.

Niniejszy Program wpisuje się w założenia Celu operacyjnego nr 2 („Profilaktyka uzależnień”) przyjętego w Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 - 2025 (Dz. U. z 2021 r. poz. 642).

Program opiera się na wytycznych Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom i stanowi wyraz dążenia władz samorządu gminy Wolanów do zapewnienia możliwie jak najlepszych warunków do zachowania dobrostanu psychofizycznego mieszkańców gminy, a także właściwego wychowania młodego pokolenia.

I 2. Podstawowe pojęcia

Ryzykowne spożywanie alkoholu to picie nadmiernych jego ilości (jednorazowo oraz w określonym przedziale czasu) niepociągające za sobą aktualnie negatywnych

¹ Na podstawie przepisów Ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2021 poz. 2469).

konsekwencji, przy czym można oczekiwać, że się one pojawią, o ile obecny model picia nie zostanie zmieniony.

Szkodliwe picie alkoholu opisywane jest jako wzór picia, który już powoduje szkody zdrowotne, fizyczne bądź psychiczne, ale również psychologiczne i społeczne, przy czym nie występuje uzależnienie od alkoholu.

Uzależnienie od alkoholu jest następstwem długotrwałego, szkodliwego spożywania alkoholu, w którym picie uzyskuje zdecydowane pierwszeństwo przed zachowaniem, które niegdyś było dla osoby pijącej ważniejsze. Osoba uzależniona odczuwa silny nieodparty przymus sięgania po alkohol, doświadcza wielu nasilających się dolegliwości fizycznych i psychicznych po przerwaniu lub znacznym ograniczeniu picia (drżenie mięśniowe, wzmożona potliwość, zaburzenia snu, niepokój, drażliwość, lęki), które ustępują po wypiciu kolejnej porcji alkoholu, i pije alkohol inaczej, niż tego naprawdę pragnie (więcej i dłużej niż planuje, ma problemy z utrzymaniem zaplanowanej abstynencji).

Uzależnienie od substancji psychoaktywnych – zespół zjawisk psychicznych lub somatycznych wynikających z działania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych na organizm ludzki, charakteryzujący się zmianą zachowania lub innymi reakcjami psychofizycznymi i koniecznością używania stale lub okresowo tych środków lub substancji w celu doznania ich wpływu na psychikę lub dla uniknięcia następstw wywołanych ich brakiem; określone w art. 4 pkt 29 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Używanie szkodliwe – rozumie się przez to używanie substancji psychoaktywnej określone w art. 4 pkt 30 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.

Uzależnienie behawioralne – rozumie się przez to zaburzenia zachowania o charakterze nałogowym, niezwiązane z przyjmowaniem substancji psychoaktywnych, które wiążą się z odczuwaniem przymusu i brakiem kontroli nad wykonywaniem określonej czynności oraz kontynuowaniem jej, mimo negatywnych konsekwencji dla jednostki oraz dla jej otoczenia. Do tego typu zaburzeń zachowania zalicza się przede wszystkim: uzależnienie od hazardu, od komputera i Internetu, pracy, seksu, pornografii i zakupów.

NSP – nowa substancja psychoaktywna – każdą substancję lub grupy substancji pochodzenia naturalnego lub syntetycznego w formie czystej lub w formie preparatu działającą na ośrodkowy układ nerwowy, inną niż substancja psychotropowa i środek odurzający, stwarzającą zgodnie z rekomendacją Zespołu do spraw oceny ryzyka zagrożeń dla zdrowia lub życia ludzi związanych z używaniem nowych substancji psychoaktywnych, o której mowa w art. 18b ust. 1 pkt 3, zagrożenia dla zdrowia lub zagrożenia społeczne porównywalne do zagrożeń stwarzanych przez substancję psychotropową lub środek odurzający, lub które naśladują działanie tych substancji, określoną w przepisach wydanych na podstawie art. 44f pkt 3.

FAS - Alkoholowy Zespół Płodowy (z ang. *Fetal Alcohol Syndrome*) to zaburzenie spowodowane narażeniem płodu w okresie prenatalnym na wpływ alkoholu. Jest to grupa wad wrodzonych obejmujących cechy fizyczne, neurologiczne i behawioralne.

FASD - Spektrum Płodowych Zaburzeń Alkoholowych (FASD) jest nieuleczalnym, niegenetycznym zespołem chorobowym mogącym wystąpić u dzieci, których matki piły alkohol w czasie ciąży.

Profilaktyka uniwersalna – to działania kierowane są do całej populacji, bez względu na stopień ryzyka wystąpienia zachowań problemowych lub zaburzeń psychicznych i dotyczą zagrożeń znanych, rozpowszechnionych w znacznym stopniu – np. przemocy czy używania substancji psychoaktywnych. Ich celem jest przeciwdziałanie pierwszym próbom podejmowania zachowań ryzykownych, wzmacnianie czynników chroniących i redukcja czynników ryzyka, ograniczanie inicjacji w zakresie różnych zachowań ryzykownych oraz zapobieganie nowym przypadkom. Na tym poziomie wykorzystywana jest ogólna wiedza na temat zachowań ryzykownych, czynników ryzyka i chroniących, danych epidemiologicznych (głównie wyników badań naukowych dotyczących między innymi używania substancji psychoaktywnych, informacji o wieku inicjacji itp.).

Profilaktyka selektywna - to działania kierowane są do grup zwiększonego ryzyka (osób narażonych na działanie poważnych czynników ryzyka), tj.: dzieci osób uzależnionych od

substancji psychoaktywnych, dzieci przysposobione, uczniowie z problemami szkolnymi, miłośnicy „szalonych” imprez itp. Główne działania polegają na dostarczaniu informacji i uczeniu najważniejszych umiejętności życiowych, uwzględniając specyfikę problemów jednostki lub grupy. Dla dzieci i młodzieży znajdujących się w grupie podwyższonego ryzyka organizowane są indywidualne lub grupowe działania profilaktyczne (np. terapia pedagogiczna, treningi umiejętności społecznych, socjoterapia).

Profilaktyka wskazująca - to działania kierowane są do jednostek, których zachowania zaczynają być wysoce ryzykowne (np. nastolatki upijające się w weekendy) i mamy sygnały, że pojawiają się już poważne problemy związane z ich zachowaniem (np. kłopoty z policją, w domu itp.). Główne działania to indywidualna diagnoza przyczyn oraz interwencja. Działania te wymagają specjalistycznego przygotowania, dlatego na tym poziomie, w „profilaktykę” częściej angażują się różne instytucje zewnętrzne, przygotowane do prowadzenia pomocy psychologicznej lub medycznej.

II Główne informacje o gminie Wolanów

II 1. Lokalizacja

Gmina Wolanów to gmina wiejska. Jest położona w południowej części województwa mazowieckiego i w powiecie radomskim. Gmina stanowi 5,4% powierzchni powiatu.

II 2. Demografia

Liczba mieszkańców Gminy Wolanów stale rośnie (o 0,43% w ostatnich trzech latach). Nieznacznie więcej w lokalnej populacji jest kobiet, niemniej proporcje płci pozostają zbliżone.

W tym samym czasie o 33% zmalała liczba małżeństw zawartych przez mieszkańców gminy.

Liczba urodzeń żywych stale rośnie (o 12,5%), jak również liczba zgonów (o 21%), z tym że gmina odnotowuje dodatni przyrost naturalny.

Tab. 1. Demografia w Gminie Wolanów w I. 2022-2024

	2022	2023	2024
Liczba mieszkańców gminy, w tym:	8919	8946	8958
- kobiet	4482	4498	4513
- mężczyzn	4437	4448	4445
Liczba małżeństw zawartych przez mieszkańców Gminy	64	47	43
Liczba orzeczonych rozwodów mieszkańców Gminy	14	6	17
Liczba urodzeń żywych, w tym:	88	97	99
- chłopcy	42	54	45
- dziewczynki	46	43	54
Liczba zgonów, w tym:	72	83	87
- kobiety	40	45	42
- mężczyźni	32	38	45

Źródło: USC

Na dzień **31.12.2024 r.** największa część mieszkańców gminy była w wieku produkcyjnym (łącznie 5432, w tym w tym kobiet: 2547 i mężczyzn: 2885).

W dalszej kolejności byli to mieszkańcy w wieku przedprodukcyjnym (łącznie 2079, w tym kobiet: 1018 i mężczyzn: 1061).

Natomiast najmniej mieszkańców gminy pozostawało w wieku poprodukcyjnym (łącznie 1447, w tym kobiet: 948 i mężczyzn: 499).

III Diagnoza problemów alkoholowych w gminie Wolanów

III 1. Lokalny rynek sprzedaży alkoholu

Liczba punktów sprzedaży napojów na terenie Gminy Wolanów kształtowała się następująco w latach 2022-2024:

2022

a. do spożycia poza miejscem sprzedaży (wg zawartości alkoholu):

- do 4,5% - **18**
- od 4,5% do 18% - **18**
- powyżej 18% - **17**

b. do spożycia w miejscu sprzedaży (wg zawartości alkoholu):

- do 4,5% - **8**
- od 4,5% do 18% - **3**
- powyżej 18% - **3**

2023

a. do spożycia poza miejscem sprzedaży (wg zawartości alkoholu):

- do 4,5% - **18**
- od 4,5% do 18% - **19**
- powyżej 18% - **18**

b. do spożycia w miejscu sprzedaży (wg zawartości alkoholu):

- do 4,5% - **7**
- od 4,5% do 18% - **3**
- powyżej 18% - **3**

2024

a. do spożycia poza miejscem sprzedaży (wg zawartości alkoholu):

- do 4,5% - **18**
- od 4,5% do 18% - **19**
- powyżej 18% - **18**

b. do spożycia w miejscu sprzedaży (wg zawartości alkoholu):

- do 4,5% - **6**
- od 4,5% do 18% - **3**
- powyżej 18% - **3**

III 2. Działania Policji

W ostatnich trzech latach znacząco zmalała liczba interwencji podejmowanych przez Policję w związku z używaniem alkoholu lub narkotyków (o 74%).

Wzrosła za to liczba mandatów za wykroczenia z ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i o przeciwdziałaniu alkoholizmowi (o 214%).

Tab. 2. Praca Policji w zakresie przeciwdziałania używaniu alkoholu i narkotyków.

	2022	2023	2024
Interwencje związane z alkoholem i narkotykami	277	267	72
Liczba mandatów za wykroczenia z ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i o przeciwdziałaniu alkoholizmowi	14	24	44
Liczba pouczeń za wykroczenia związane z ww. ustawą	12	4	1
Prowadzenie pojazdów pod wpływem alkoholu/narkotyków	17	18	17

Źródło: Policja

III 3. Ważniejsze oddziaływania profilaktyczne dla młodzieży

Gmina Wolanów stale zapewnia dla dzieci i młodzieży różnorodne działania z zakresu profilaktyki uzależnień. W tych działaniach biorą udział również rodzice oraz kadra pedagogiczna.

W ostatnich trzech latach były to:

- W 2022: *Lato z Komisarzem Zebrą / Otwórz się na pomoc-przemoc / Bezpieczne wakacje*);
- W 2023: *Lato z Komisarzem Zebrą / Debata / Otwórz się na pomoc-alkoholizm / Przemoc niszczy dzieciństwo – reaguj, kiedy się dowiesz / Depresja. Rozumiesz – Pomagasz / Domowe zasady ekranowe / Słowa ranią na całe życie*);
- W 2024: *Lato z Komisarzem Zebrą / Otwórz się na pomoc-emocje / Bezpieczny przedszkolak / Lepsze niż sieciowe są gry zespołowe / Smartfon i ty – Fonoholizm / Otwórz się na pomoc- zdrowe odżywianie a alkohol)*

W latach 2022-2024 o 18% wzrosła liczba uczniów i 31% liczba rodziców uczestniczących w działaniach profilaktycznych na terenie gminy.

Tab. 3. Uczestnicy działań profilaktycznych w I. 2022-2024

Liczba uczestniczących:	2022	2023	2024
Uczniów	470	532	556
Nauczycieli	24	23	25
Rodziców	128	145	168

Źródło: OPS

III 4. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Z zestawienia danych o działaniach Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Wolanów wynika m.in., że w ciągu ostatnich trzech lat:

- o 41% wzrosła liczba osób, z którymi przeprowadzono rozmowy motywujące do podjęcia leczenia uzależnienia;
- o 50% wzrosła liczba przeprowadzanych kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych;
- o 250% wzrosła liczba wydawanych postanowień opiniujących lokalizację punktów sprzedaży napojów alkoholowych;

Wskaźniki działalności Komisji interwencyjno-motywującej wykazują wahania, lecz ogólnie występuje tendencja malejąca. Na przykład na przestrzeni trzech lat zmalała o 21% liczba otrzymanych wniosków w sprawie leczenia odwykowego.

Tab. 4. Dane dotyczące pracy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Wolanów latach 2022- 2024

	2022	2023	2024
Posiedzenie KRPA ogółem, w tym	14	28	24
- Ogólne posiedzenia Komisji	13	3	2
- Posiedzenia podkomisji interwencyjno-motywującej	11	25	22
Rozmowy z osobami uzależnionymi w celu motywowania do leczenia (liczba osób)	27	34	38
Kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych	4	5	6
Postanowienia opiniujące lokalizację punktów sprzedaży napojów alkoholowych	2	6	7
Działalność Komisji interwencyjno-motywującej			
Liczba otrzymanych wniosków ws. leczenia odwykowego	28	16	22
Obecnie rozpoczętych spraw	27	15	22
Zlecono przeprowadzenie badania przez biegłych sądowych	5	7	5
Wnioski do Sądu w sprawie obowiązku leczenia odwykowego	7	11	8
Zakończone postępowania w	7	11	4

sprawie skierowania na leczenie odwykowe przez sąd			
Przeprowadzone badania przez biegłych sądowych	5	8	5

Źródło: KRPA/OPS

III 5. Pomoc Ośrodka Pomocy Społecznej

Stale i zauważalnie maleje liczna rodzin, którym GOPS w Wolanowie udzielił wsparcia (spadek o 26%). W tym zmniejsza się również liczba rodzin korzystających ze świadczeń z powodu problemów uzależnień (spadek o 71%).

Odsetek rodzin korzystających ze świadczeń z powodu problemów uzależnień jest bardzo niski w porównaniu z ogólną liczbą rodzin, będącą klientami GOPS. W roku 2024 wyniósł on 0,88%.

Tab. 5. Pomoc GOPS w Wolanowie dla rodzin w I. 2022-2024

	2022	2023	2024
Liczba rodzin, którym GOPS udzielił wsparcia ogółem, w tym:	306	268	225
rodziny korzystające ze świadczeń z powodu problemów uzależnień	7	6	2

Źródło: GOPS

III 6. Obraz uzależnień w opinii lokalnej populacji

III 6.1. Badanie ankietowe dorosłych mieszkańców

W badaniu wzięło udział 100 pełnoletnich mieszkańców gminy Wolanów.

Wśród podanych 15 grup problemowych, zdaniem mieszkańców najbardziej istotne z nich w społeczności gminy to uzależnienie od alkoholu (zdaniem 14% jest bardzo istotny, a 55% raczej istotny, co daje łącznie 69%).

W drugiej kolejności wskazano na bezradność w sprawach prowadzenia gospodarstwa domowego (zdaniem 6% jest bardzo istotny, a 38% raczej istotny, co daje łącznie 44%).

Uwadze badanych nie umknęły uzależnienia behawioralne (zdaniem 7% jest bardzo istotny, a 22% raczej istotny, co daje łącznie 29%).

Natomiast za najmniej istotny problem mieszkańcy uznali bezdomność (w sumie 17%).

Wykres 1. Istotne problemy w środowisku lokalnym

Jak poważne/istotne są poniższe problemy w Pana/Pani środowisku lokalnym?

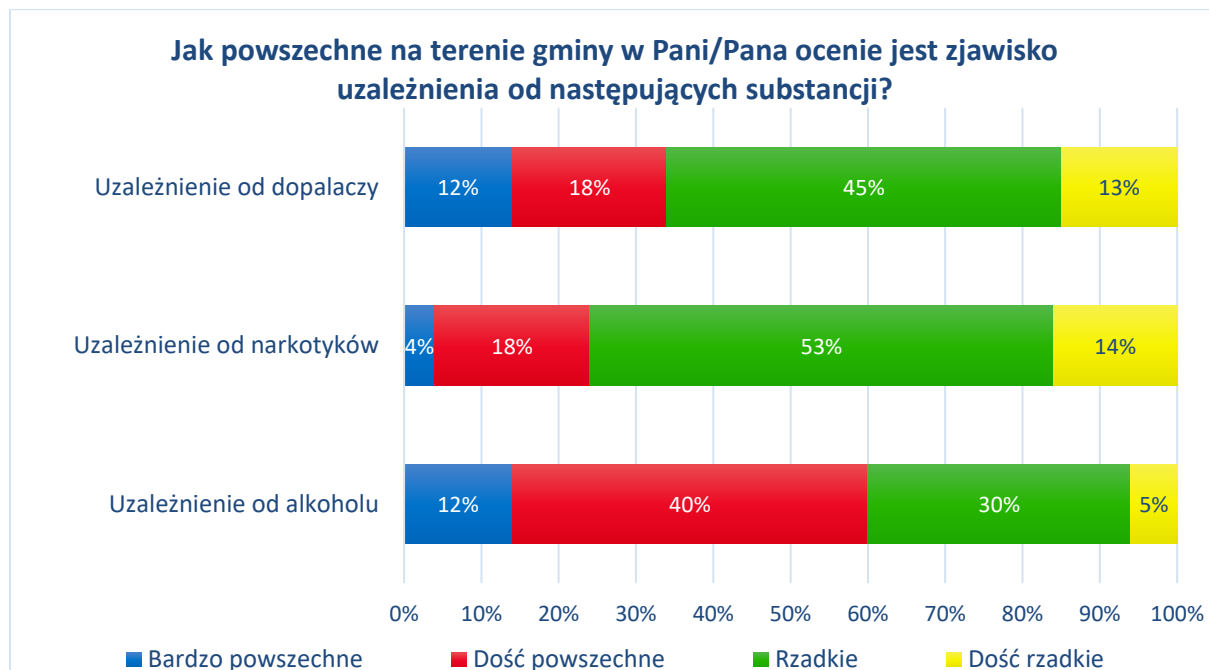

Osobno zapytano mieszkańców o dokonanie oceny powszechności poszczególnych uzależnień w środowisku lokalnym. Również w tym przypadku za największy problem uznano

uzależnienie od alkoholu – ponad połowa (łącznie 52%) respondentów uznała to za zjawisko bardzo powszechne lub dość powszechne.

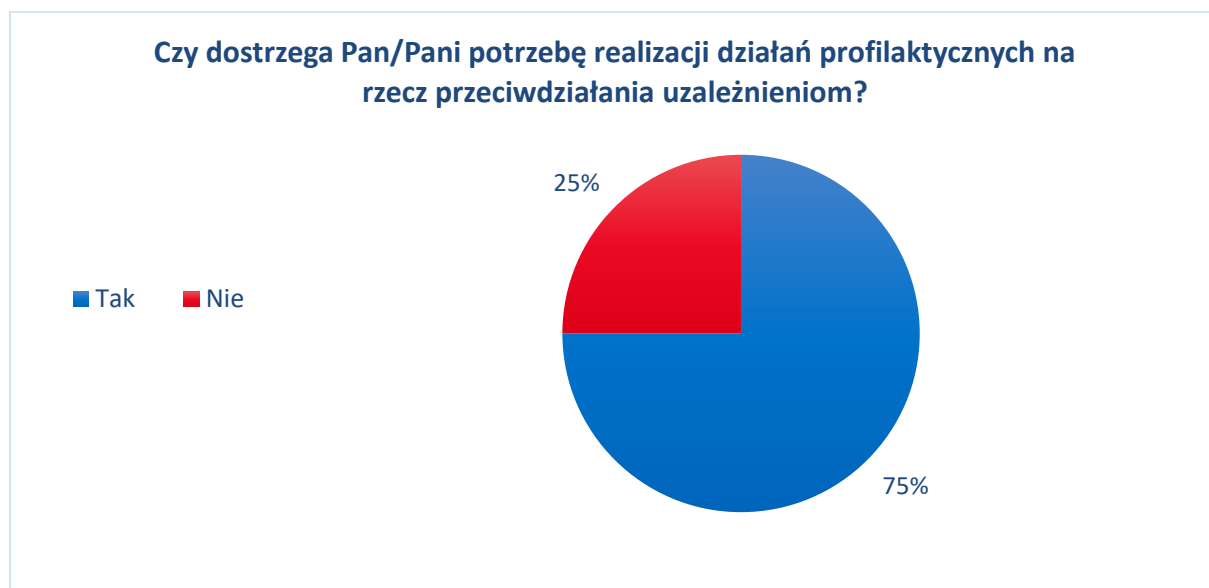
W dużo mniejszym stopniu mieszkańcy dostrzegają problem uzależnienia od dopalaczy (łącznie 30%), a w jeszcze mniejszym od narkotyków (łącznie 22%).

Wykres 2. Powszechność uzależnień w środowisku lokalnym

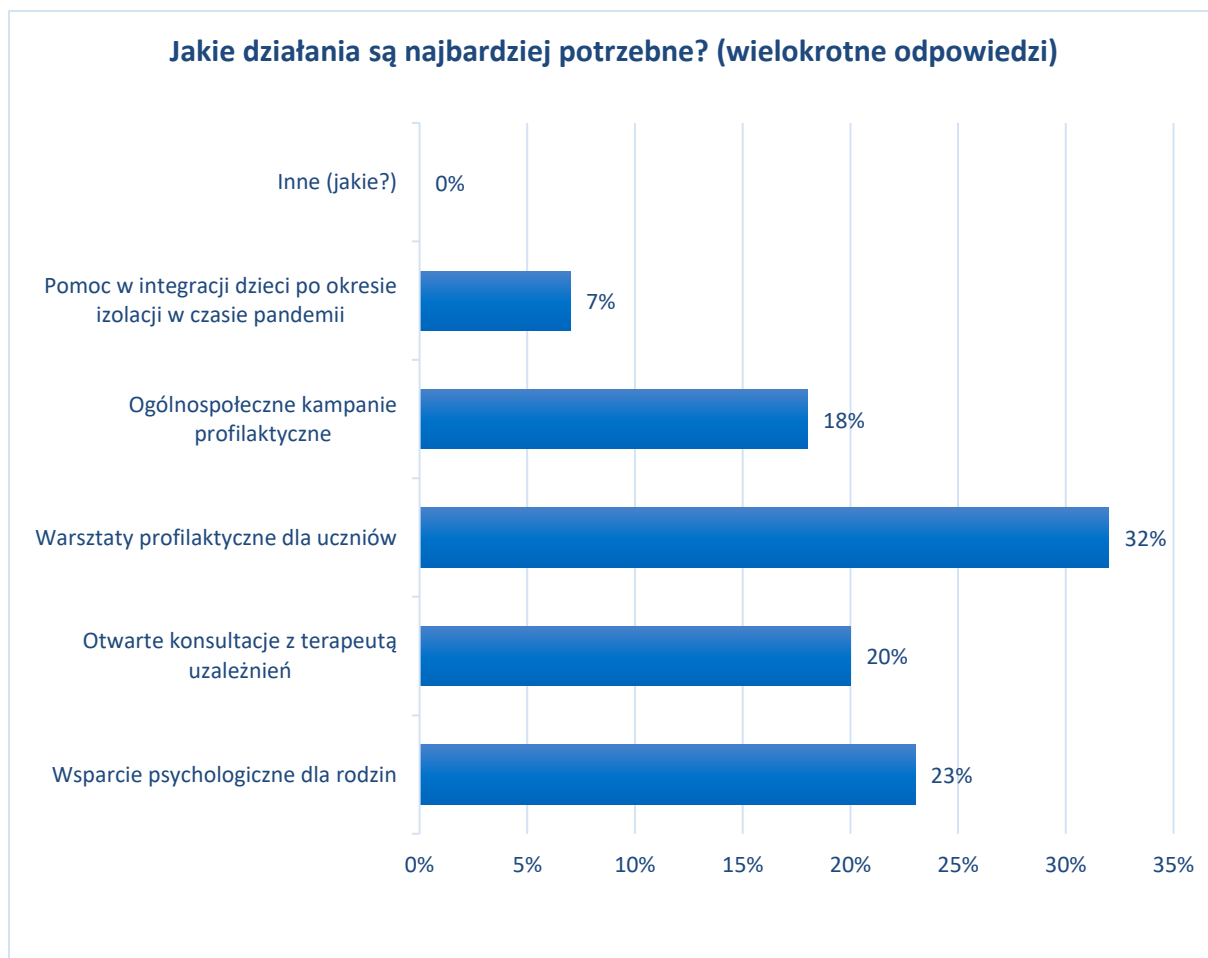
Przeważająca większość (75%) mieszkańców widzi potrzebę realizacji działań profilaktycznych na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom.

Wykres 3. Potrzeba realizacji działań profilaktycznych na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom

Za najbardziej potrzebne działania profilaktyczne na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom mieszkańcy uznali warsztaty profilaktyczne dla uczniów (32%).

Wykres 4. Najbardziej potrzebne działania profilaktyczne na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom

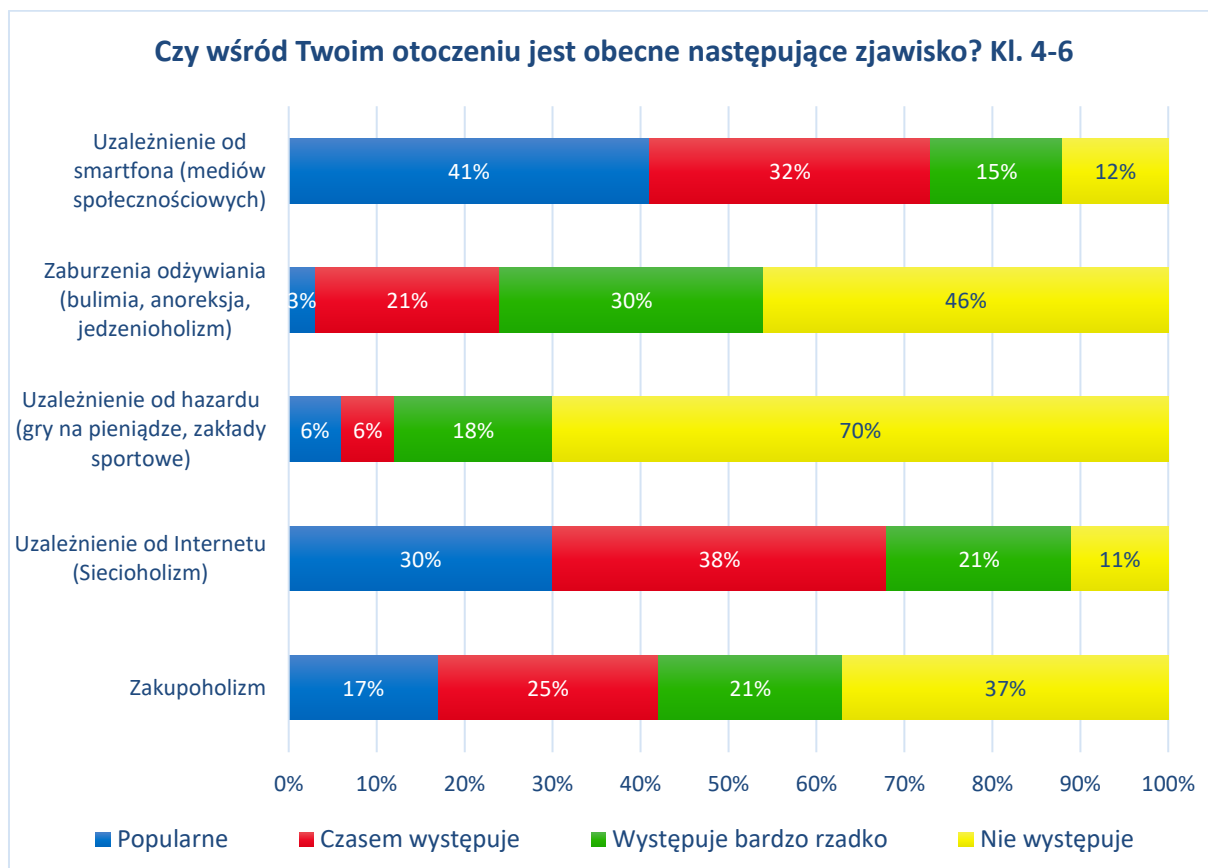
III 6.2. Badanie ankietowe dzieci i młodzieży

W badaniu wzięło udział 120 uczniów z kl. 4-6 SP oraz 107 uczniów z kl. 7-8 SP.

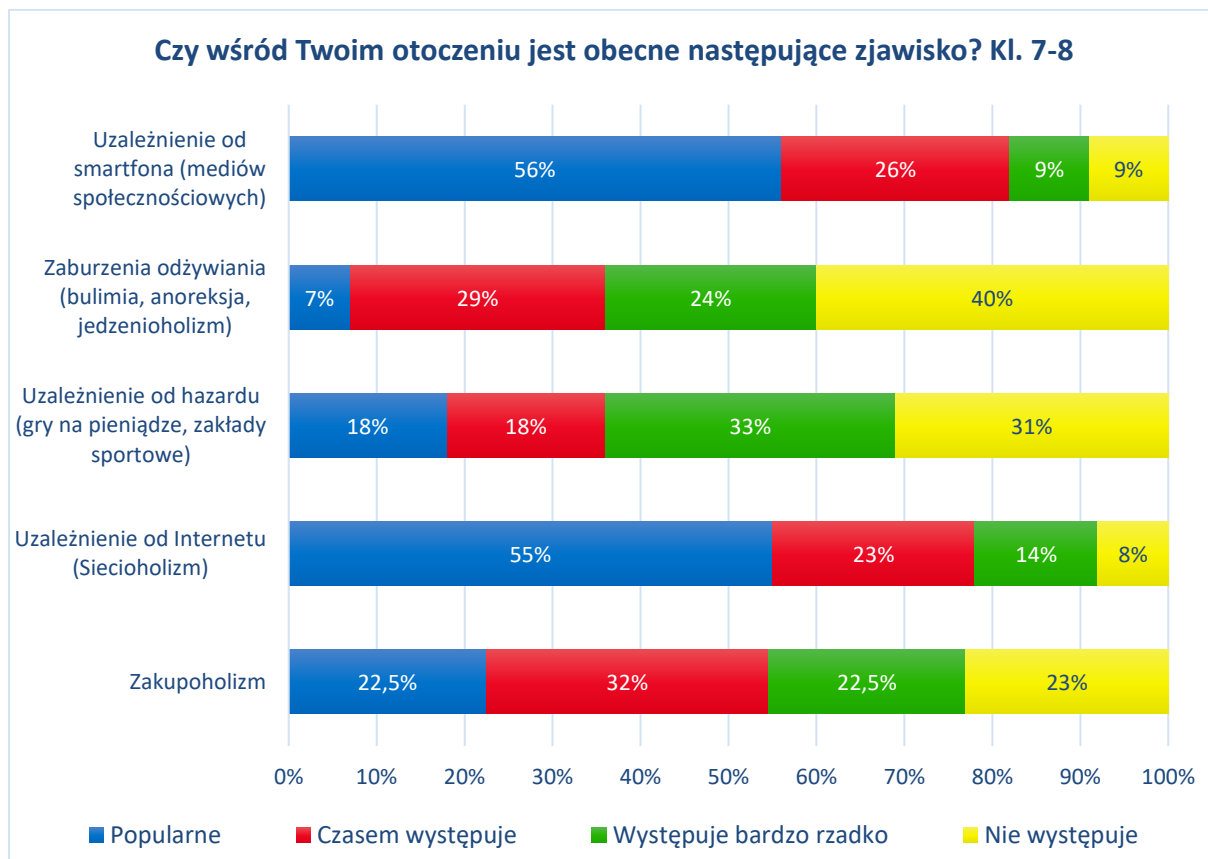
Zdaniem uczniów w ich środowisku najbardziej rozpowszechnione są dwa rodzaje uzależnień behawioralnych:

- uzależnienie od smartfona (tak uważa łącznie 88% uczniów w klasach 4-6 i 91% w klasach 7-8) oraz
- sieciorholizm (tak uważa łącznie 89% uczniów w klasach 4-6 i 92% w klasach 7-8)

Wykres 5. Powszechność wybranych uzależnień wśród uczniów - klasy 4-6

Wykres 6. Powszechność wybranych uzależnień wśród uczniów - klasy 7-8

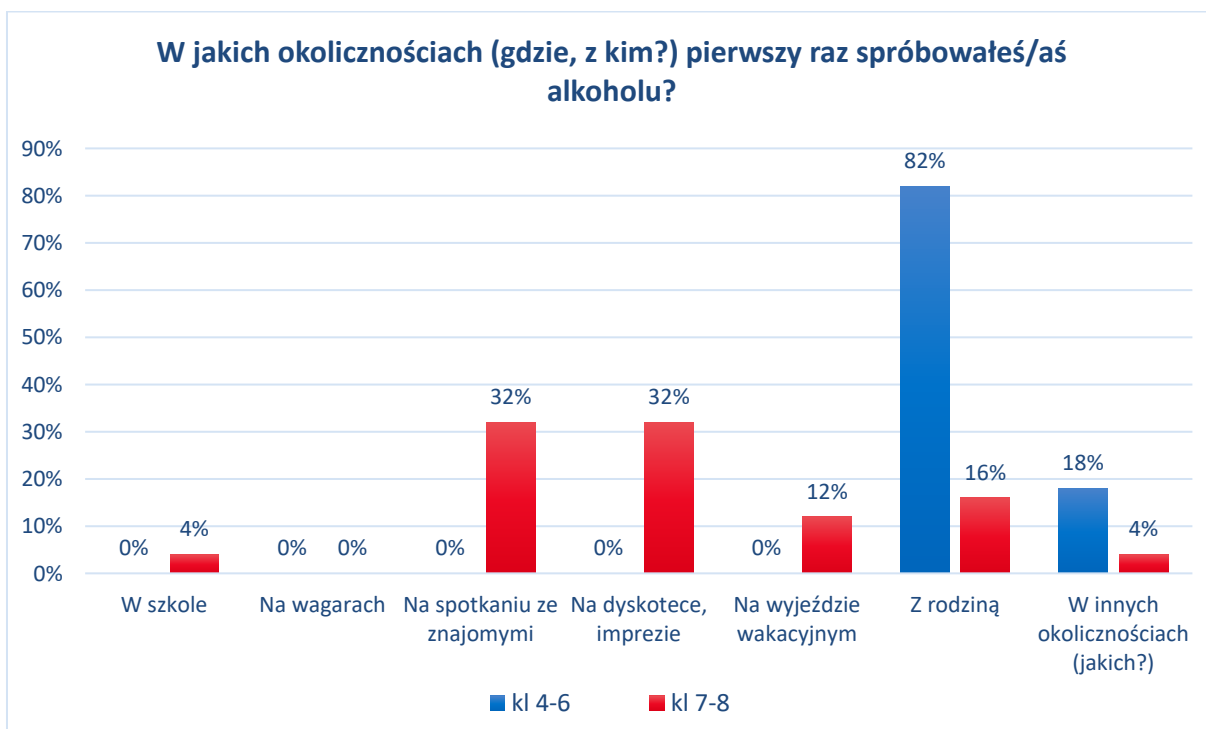
Odsetek uczniów, którzy przeszli inicjację alkoholową wzrasta lawinowo z wiekiem: podczas gdy 9% uczniów z klas 4-6 twierdzi, że próbowała alkoholu, tak samo podaje już 23% uczniów z las 7-8.

Wykres 7. Pierwszy kontakt uczniów z alkoholem

Okazuje się, że najmłodsi badani uczniowie z reguły po raz pierwszy próbują alkohol w towarzystwie rodziny (82%), a uczniowie z klas 7-8 robią tak na spotkaniach ze znajomymi (32%) lub dyskotekach (32%).

Wykres 8. Okoliczności inicjacji alkoholowej wśród uczniów

Uczniowie nie spożywają alkoholu często. Wszyscy (100%) badani uczniowie z klas 4-6 oraz ponad połowa (56%) z klas 7- 8przynajmniej raz, że zdarzyło im się to raz.

Wykres 9. Częstotliwość spożywania alkoholu przez uczniów

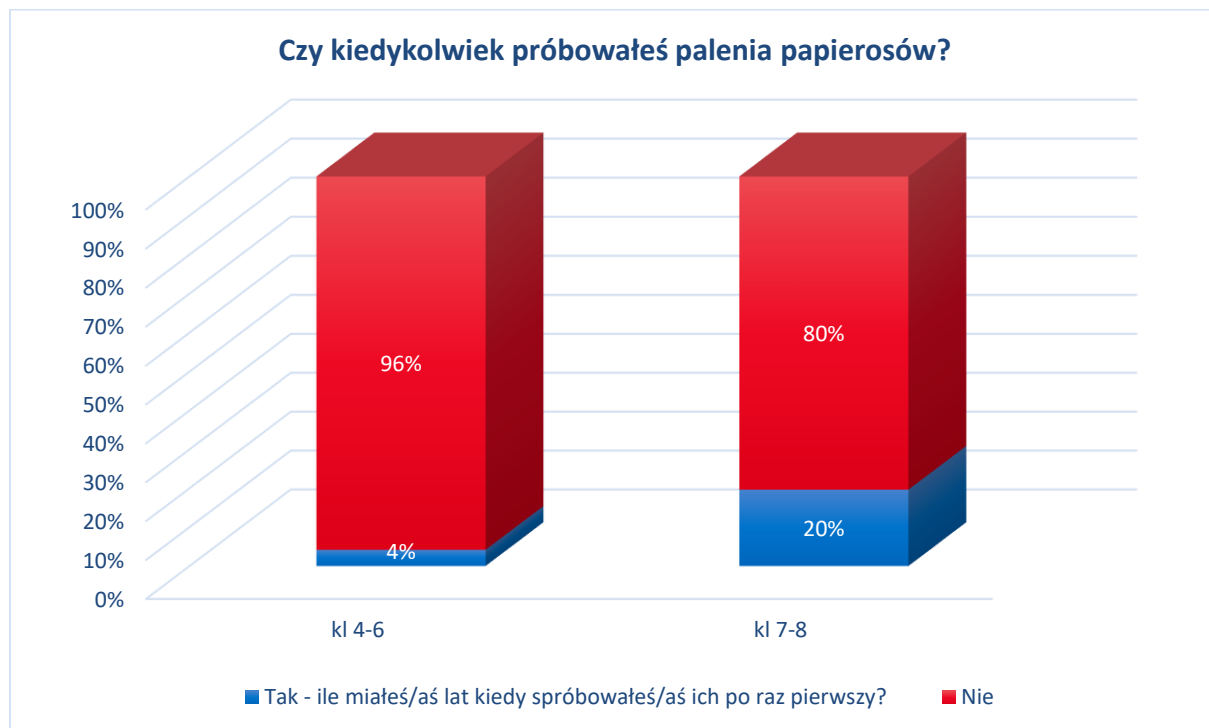
Największa część badanych w obu grupach wiekowych deklaruje, że nie wie, czy osoby niepełnoletnie mogą zakupić w gminie alkohol (w kl. 4-6: 63%, kl. 7-8: 34%). Niemniej widać, że starsi uczniowie mają więcej doświadczeń z próbami alkoholu – 28% z nich ocenia, że zakup alkoholu przez nieletnich jest zadaniem trudnym.

Wykres 10. Ocena trudności zakupu alkoholu przez osoby niepełnoletnie

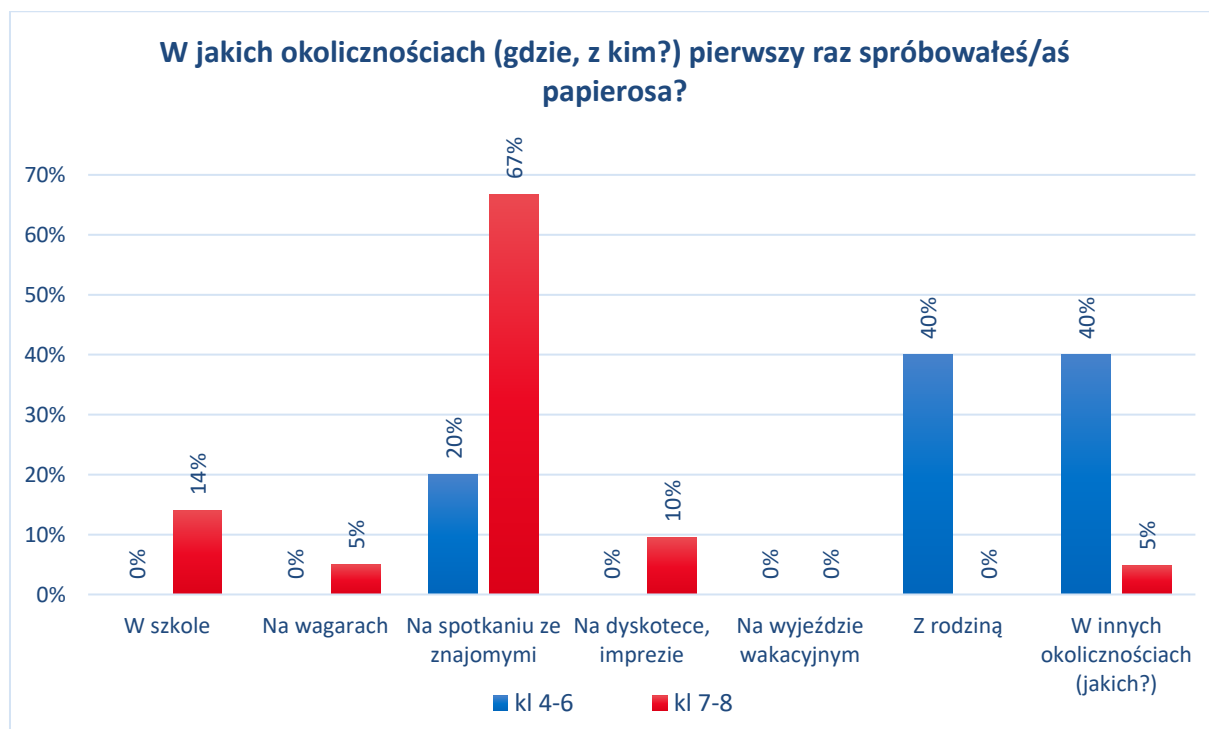
Tak, jak w przypadku alkoholu, wraz z wiekiem wśród uczniów lawinowo wzrasta popularność papierosów. Inicjację nikotynową przeszło 4% uczniów z klas 4-6 i 20% w klasach 7-8.

Wykres 11. Pierwszy kontakt uczniów z papierosami

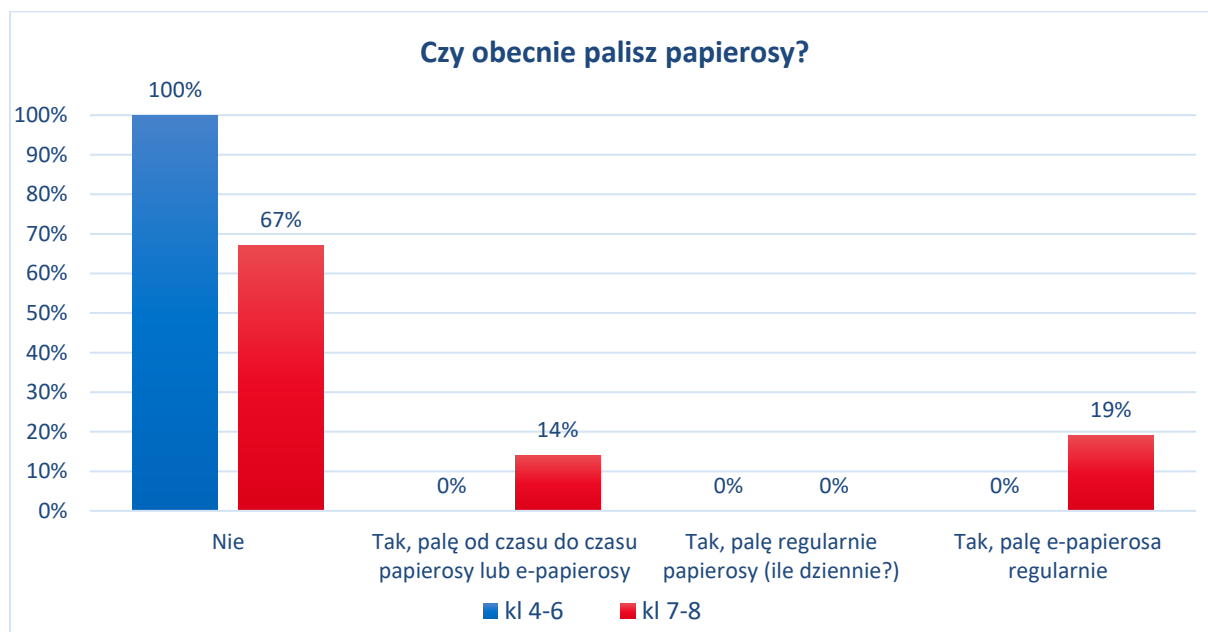
Uczniowie młodszy najczęściej sięgnęli po raz pierwszy po papierosa z rodziną (40%) lub w innych okolicznościach (40%), a uczniowie z klas 7-8 zdecydowanie najczęściej zrobili to na spotkaniu ze znajomymi (67%).

Wykres 12. Okoliczności inicjacji nikotynowej wśród uczniów

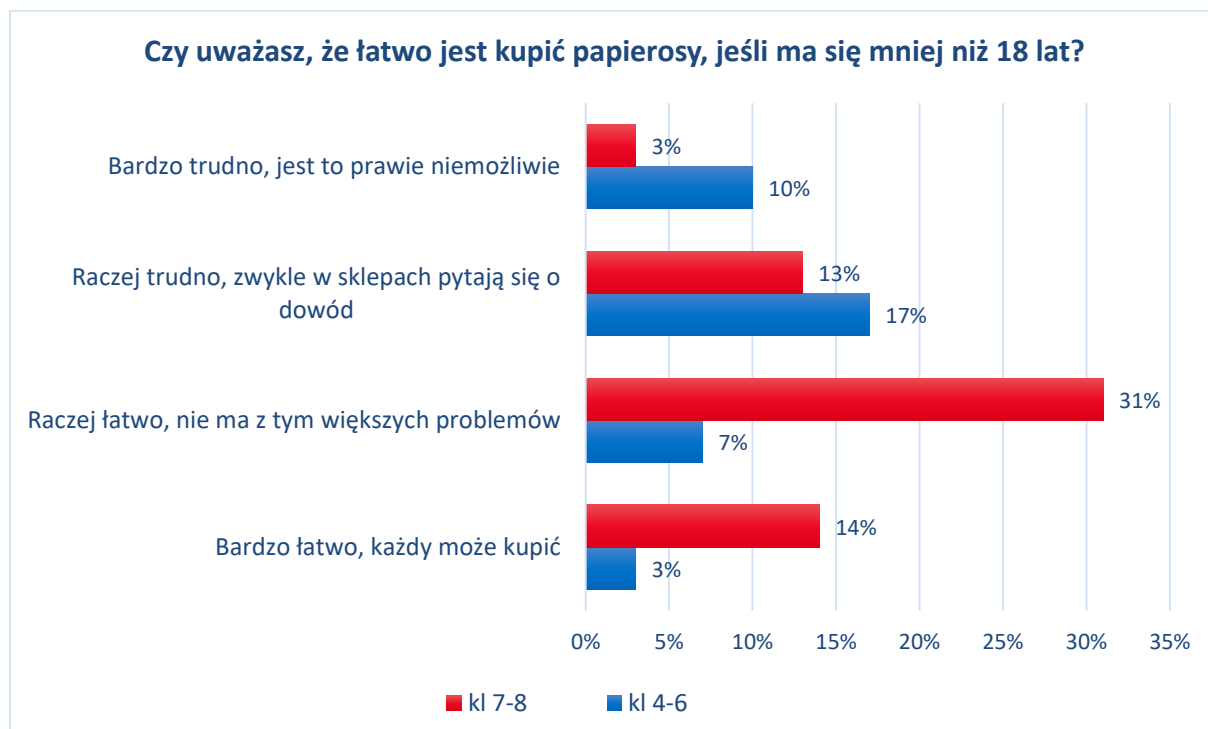
Papierosy nie są popularne wśród badanych uczniów – wszyscy (100%) uczniowie z kl. 4-6 przyznali, że obecnie nie palą papierosów. To samo zadeklarowało 67% uczniów z klas 7-8. Oznacza to, że 33% uczniów starszych sięga po papierosy lub e-papierosy.

Wykres 13. Palenie papierosów przez uczniów

Największa grupa badanych uczniów z klas 4-6 ocenia, że raczej trudno osobom niepełnoletnim jest kupić papierosy (17%), natomiast 31% uczniów z klas 7-8 uważa, że jest to raczej łatwe.

Wykres 14. Ocena trudności zakupu papierosów przez osoby niepełnoletnie

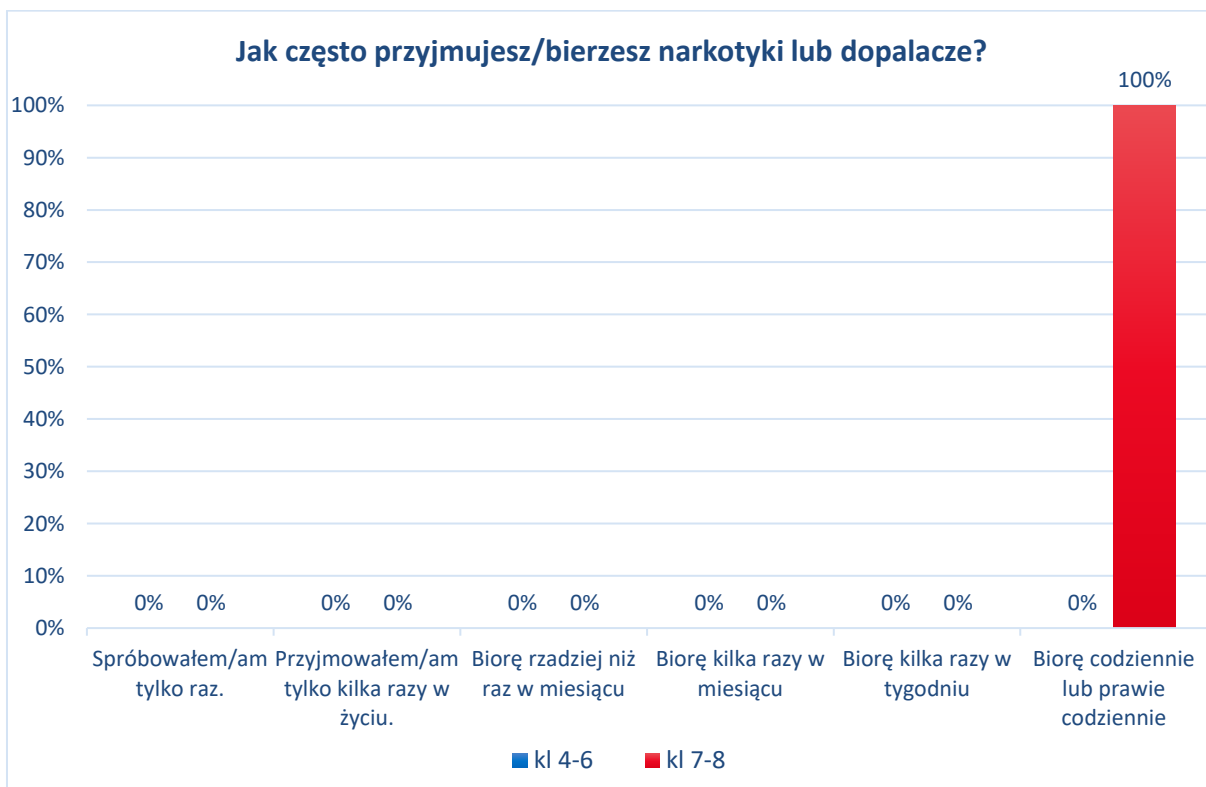
Żaden uczeń z klas 4-6 nie przyznał, że miał kontakt z narkotykami lub dopalaczami. Do takich doświadczeń przyznało się 1% uczniów z klas 7-8.

Wykres 15. Pierwszy kontakt uczniów z narkotykami i dopalaczami

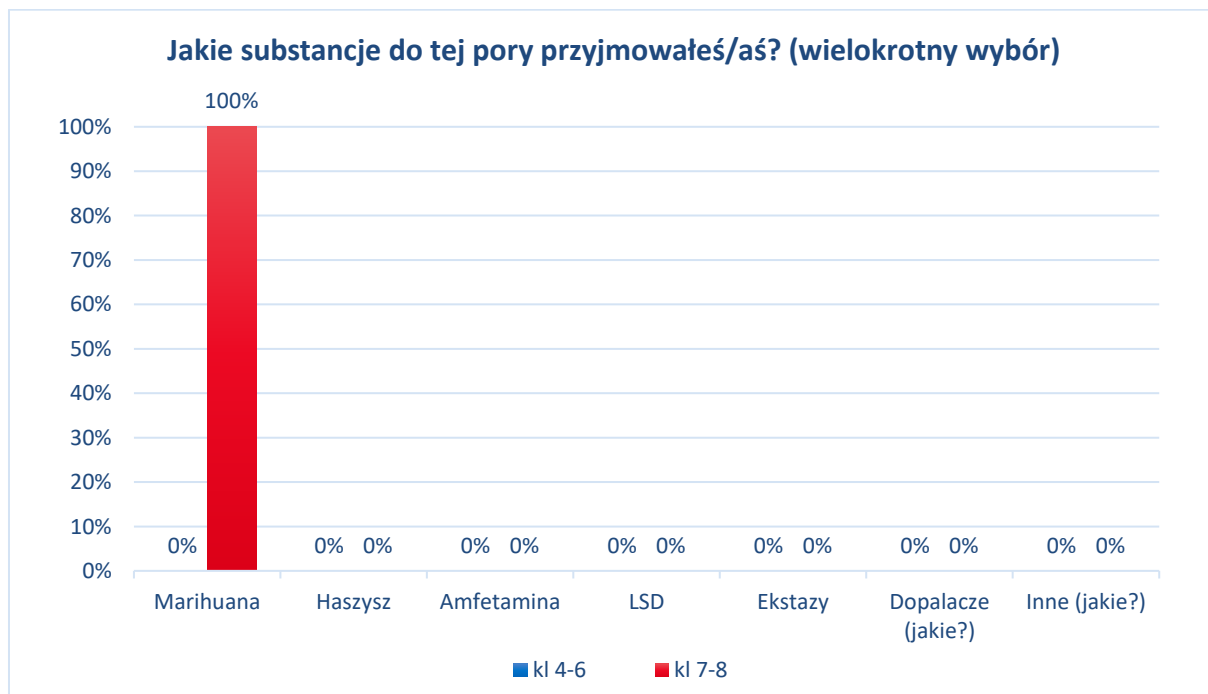
Wszyscy ci uczniowie, którzy przyznali się do doświadczeń z narkotykami, przyznali, że przyjmują je codziennie lub prawie codziennie (100%).

Wykres 16. Częstotliwość spożywania narkotyków lub dopalaczy przez uczniów

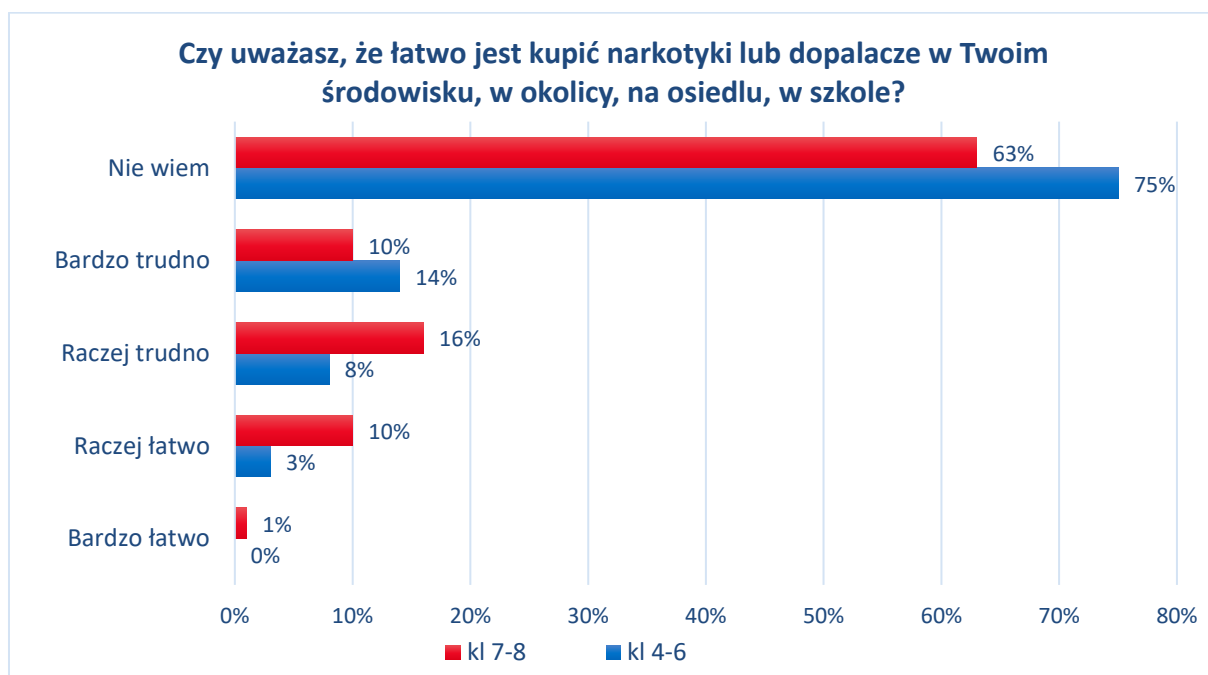
Badani uczniowie, którzy przyznali się do doświadczeń z narkotykami, przyznali, że mieli kontakt jedynie z marihuaną (100%).

Wykres 17. Rodzaje środków psychotropowych spożywanych przez uczniów

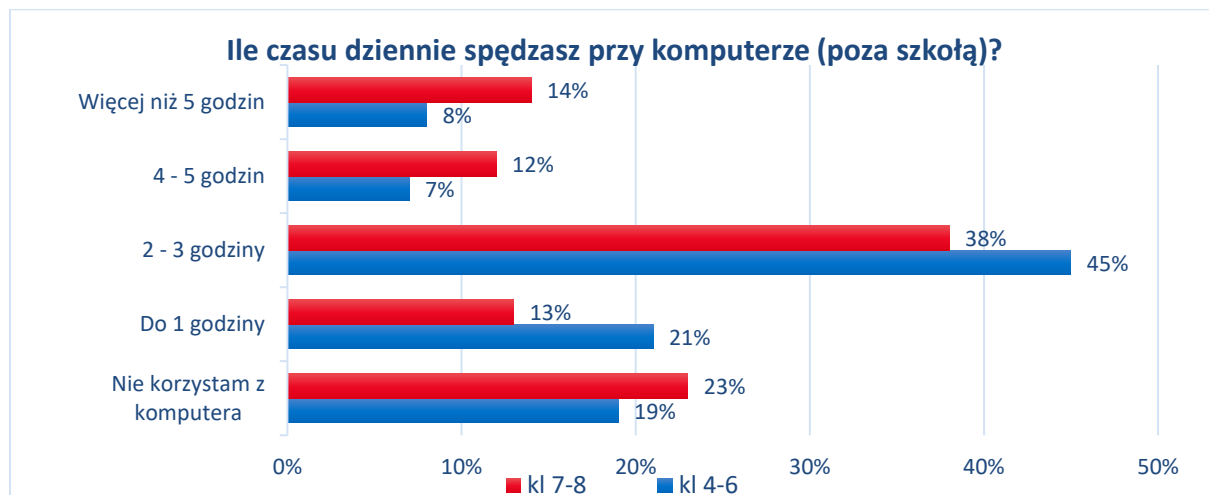
Uczniowie w przeważającej większości nie wiedzą, czy łatwo jest nabyć substancje odurzające w gminie (kl. 4-6: 75%, kl. 7-8: 63%).

Wykres 18. Ocena łatwości nabycia narkotyków/dopalaczy w lokalnym środowisku

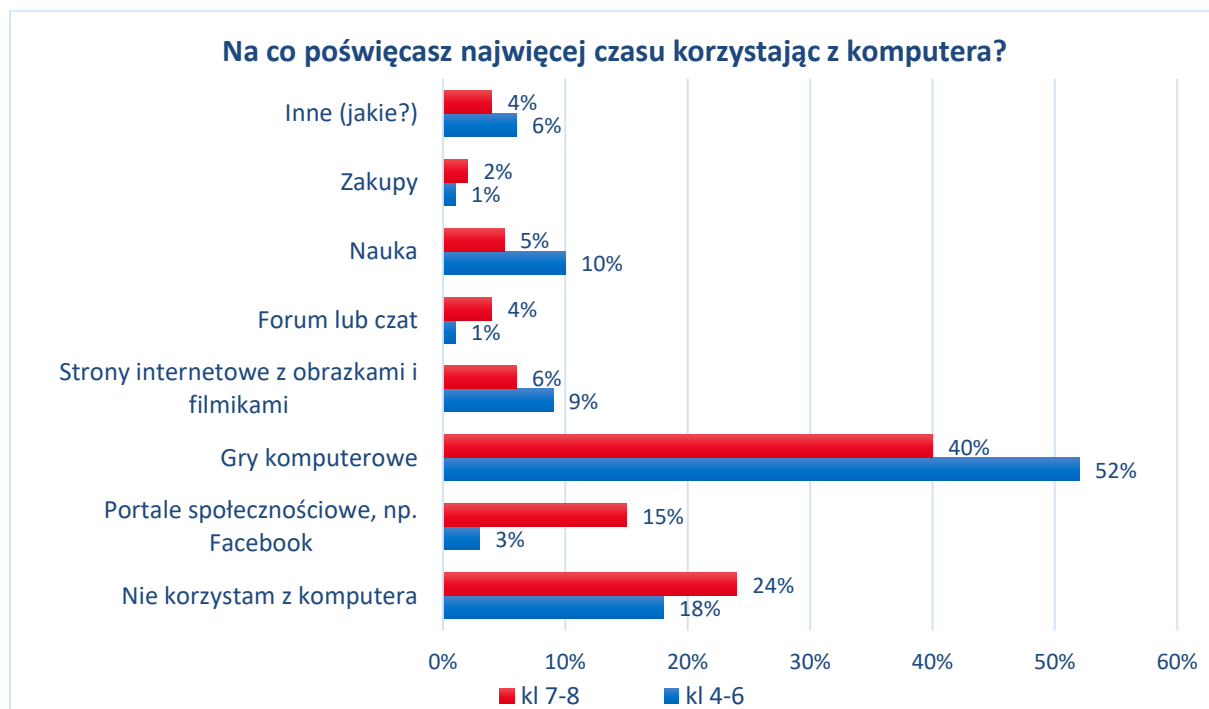
Największa grupa uczniów podaje, że korzysta z komputera poza celami nauki, od 2 do 3 godzin dziennie (kl. 4-6: 45%, kl. 7-8: 38%). Niemala część ankietowanych uczniów w ogóle nie korzysta z komputera (kl. 4-6: 19%, kl. 7-8: 23%). Z drugiej strony są również uczniowie, którzy spędzają dziennie przed komputerem od 4 godzin wzwyż (w kl. 4-6 łącznie: 15%, w kl. 7-8 łącznie: 26%).

Wykres 19. Czas spędzany przy komputerze

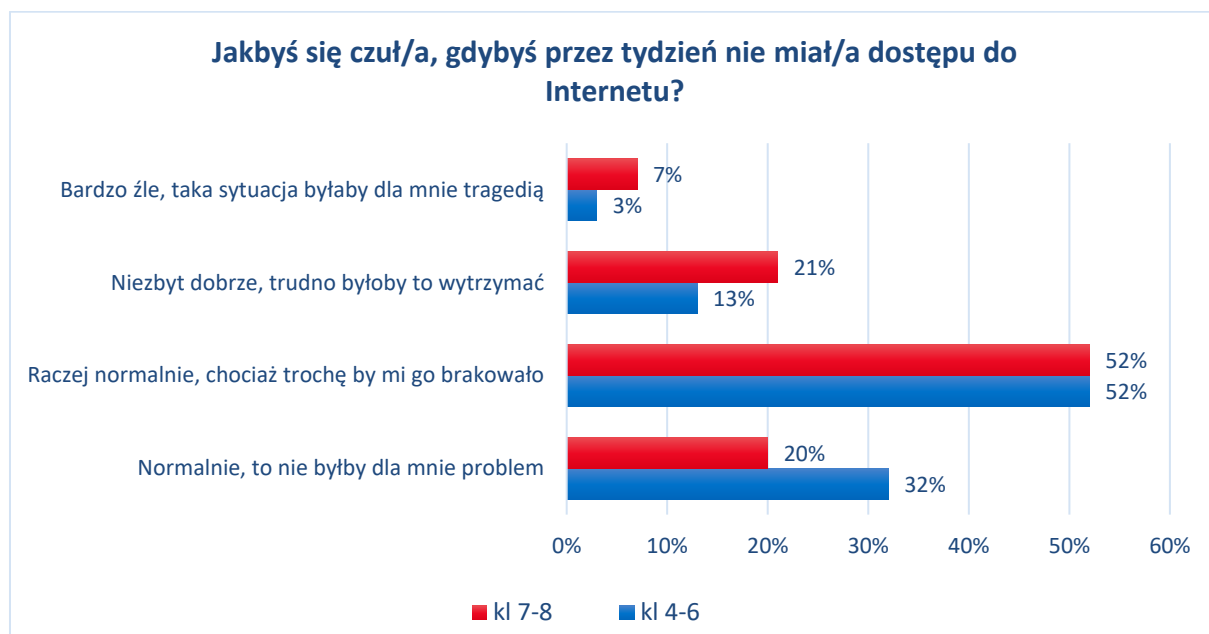
Gry komputerowe są bardzo popularne wśród badanych uczniów. Do grania w gry komputerowe przyznało się ponad połowa uczniów z klas 4-6 (52%) i mniej, bo 40% uczniów klas 7-8.

Wykres 20. Najczęstsze zajęcia uczniów na komputerze

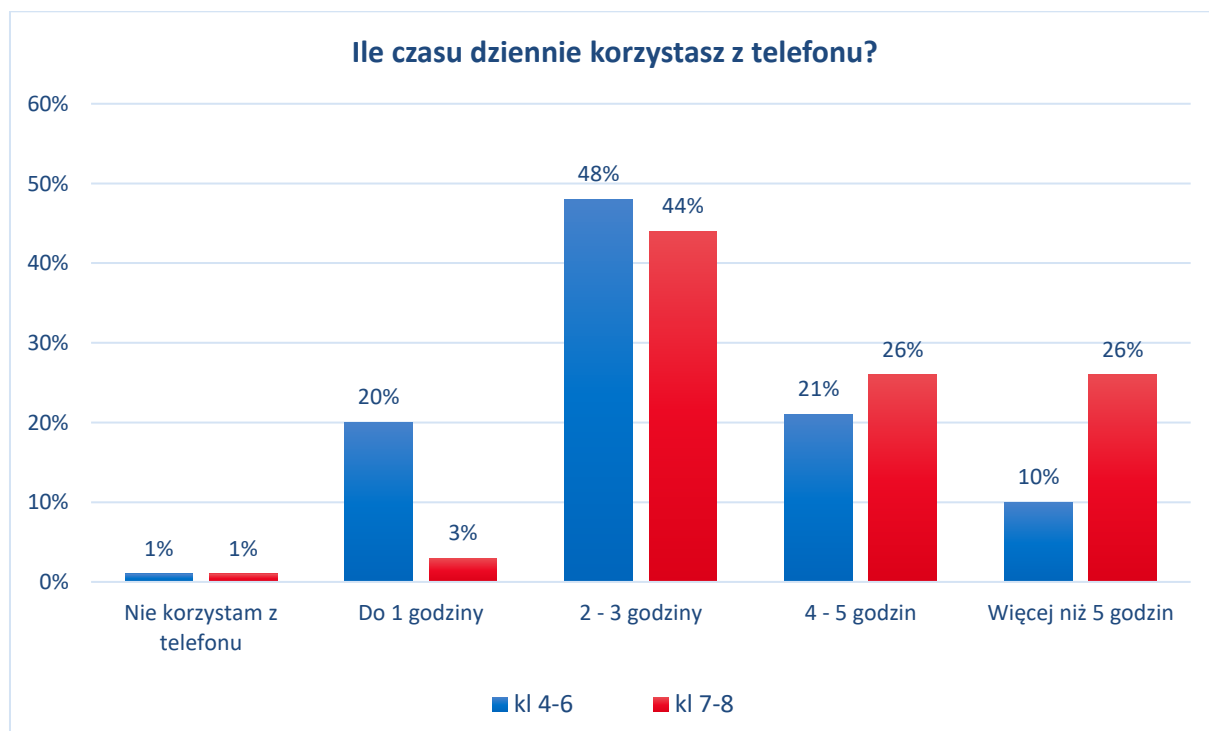
Ponad połowa uczniów w obu grupach badanych przyznała, że tygodniowy brak Internetu odczułaby raczej normalnie, chociaż nieco by im go brakowało (kl. 4-6: 52%, kl. 7-8: 52%).

Wykres 21. Reakcja na tygodniowy brak dostępu do Internetu

Blisko połowa uczniów ocenia, że codziennie korzysta z telefonu od 2 do 3 godzin dziennie (kl. 4-6: 48%, kl. 7-8: 44%).

Wykres 22. Czas spędzany przez uczniów na telefonie

IV Adresaci Programu

Cele i zadania ujęte w niniejszym Programie są skierowane do wszystkich mieszkańców gminy Wolanów uwikłanych lub zagrożonych problemem uzależnień, w tym w szczególności do:

- dzieci i młodzieży,
- rodziców, nauczycieli, pracodawców, sprzedawców alkoholu,
- osób dorosłych pijących szkodliwie lub ryzykownie,
- osób zażywających substancje odurzające,
- osób uzależnionych i współuzależnionych,
- osób z problemem uzależnienia behawioralnego,
- osób doznających przemocy domowej,
- osób stosujących przemoc domową.
- podmiotów działających w obszarze profilaktyki, rozwiązywania problemów uzależnień i przeciwdziałania przemocy domowej.

V Cele Programu

V 1. Cel główny

Celem głównym Gminnego Program Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Wolanów na lata 2026 – 2029 rok jest:

ograniczanie zdrowotnych i społecznych następstw używania napojów alkoholowych, substancji odurzających oraz uzależnień behawioralnych poprzez podniesienie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy Wolanów oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych.

V 2. Cele operacyjne i kierunki działań

W poniższej tabeli zaprezentowano pięć celów szczegółowych, które doprecyzowują cel główny Programu. Do każdego z celów szczegółowych przypisano kierunki działań, a także wskaźnik realizacji celów oraz podmioty odpowiedzialne za ich uzyskanie.

Tab. 6. Cele szczegółowe Programu.

Cel szczegółowy nr 1: Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie przeciwdziałania problemom alkoholowym, narkomanii, uzależnieniom behawioralnym oraz przemocy domowej. Wspieranie działań promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania czasu przez rodziny, dzieci i młodzież.		
Działanie	Realizatorzy	Wskaźniki
1. Realizowanie programów interwencyjnych z obszarów profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.	Pełnomocnik ds. profilaktyki uzależnień, Placówki oświatowe, Organizacje pozarządowe	• liczba zrealizowanych programów profilaktycznych, • liczba osób uczestniczących w programie profilaktycznym
2. Podnoszenie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat zagrożeń i problemów związanych z uzależnieniami od alkoholu i narkotyków oraz możliwości zapobiegania im.	Pełnomocnik ds. profilaktyki uzależnień, GOPS, GKRPA, Inni partnerzy zewnętrzni zapraszani do współpracy	• liczba osób objętych edukacją, • liczba podejmowanych działań, • liczba rozpowszechnionych materiałów

		specjalistycznych, w tym prasy, książek, ulotek, broszur, plakatów i innych.
3. Wsparcie działań promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania czasu przez rodziny, dzieci i młodzież - promowanie zdrowego stylu życia i aktywnych form spędzania wolnego czasu przez rodziny, dzieci i młodzież m.in. poprzez finansowanie pozalekcyjnych zajęć sportowo-rekreacyjnych z elementami socjoterapii.	GCKiB, Organizacje pozarządowe	• liczba zrealizowanych działań, • liczba uczestników
4. Udział w ogólnopolskich i lokalnych kampaniach społecznych.	Pełnomocnik ds. profilaktyki uzależnień, Placówki oświatowe, GOPS, Inni partnerzy zewnętrzni zapraszani do współpracy	liczba kampanii, w których wzięto udział
5. Organizowanie kampanii edukacyjnych, informacyjnych i społecznych oraz innych przedsięwzięć w zakresie oddziaływań profilaktycznych na terenie Gminy Wolanów, w tym na temat FAS/FASD/	Pełnomocnik ds. profilaktyki uzależnień, Placówki oświatowe, GOPS, GCKiB, Inni partnerzy zewnętrzni zapraszani do współpracy	• liczba zrealizowanych kampanii/ przedsięwzięć • liczba osób uczestniczących w kampaniach/ przedsięwzięciach
6. Przeciwdziałanie uzależnieniom behawioralnym wśród mieszkańców gminy, zwłaszcza poprzez działania profilaktyczne, szkoleniowe i informacyjno-edukacyjne, upowszechnianie wiedzy na temat zasad bhp podczas pracy i edukacji zdalnej oraz promocja aktywnego stylu spędzania czasu wolnego w trybie offline, jako alternatywy dla nadużywania.	Pełnomocnik ds. profilaktyki uzależnień, GOPS, GKRPA, Placówki oświatowe, Inni partnerzy zewnętrzni zapraszani do współpracy	• liczba zrealizowanych kampanii/ przedsięwzięć • liczba osób uczestniczących w kampaniach/ przedsięwzięciach
7. Edukacja kadr (w tym szkolenia) uczestniczących w realizacji zadań z zakresu profilaktyki uzależnień	Pełnomocnik ds. profilaktyki uzależnień, GOPS, Punkt Informacyjno-Konsultacyjny, GKRPA, Policja, Placówki oświatowe, Organizacje pozarządowe, GCKiB, Ośrodek Zdrowia	• liczba szkoleń • liczba uczestników
Cel szczegółowy nr 2:		

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych oraz współuzależnionych		
Działanie	Realizatorzy	Wskaźniki
1. Zapewnienie warunków do dalszej pracy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Pełnomocnik ds. profilaktyki uzależnień, GOPS	• liczba posiedzeń GKRPA • liczba spotkań roboczych GKRPA
2. Przyjmowanie zgłoszeń o przypadkach nadużywania alkoholu lub przyjmowania substancji odurzających narkotyków powodujących rozpad życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, zakłócanie spokoju lub porządku publicznego.	Pełnomocnik ds. profilaktyki uzależnień, GKRPA, Punkt Informacyjno-Konsultacyjny, GOPS, Policja, Placówki oświatowe	• liczba przyjętych zgłoszeń wystąpienia problemu, • liczba przyjętych wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego
3. Prowadzenie rozmów motywacyjno-konsultacyjnych z osobami uzależnionymi od alkoholu lub pijącymi problemowo i osobami współuzależnionymi.	Pełnomocnik ds. profilaktyki uzależnień, GKRPA, Punkt Informacyjno-Konsultacyjny, GOPS, Policja,	• liczba osób, z którymi przeprowadzono rozmowy z podziałem na osoby uzależnione i członków ich rodzin, • liczba osób, które podjęły dobrowolne leczenie bez konieczności składania wniosku do sądu, • liczba osób, wobec których nie było możliwe podjęcie działań z powodu braku możliwości rozpatrzenia sprawy
4. Prowadzenie procedury zmierzającej do sądowego zobowiązania do poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego	Pełnomocnik ds. profilaktyki uzależnień, GKRPA	• liczba osób skierowanych na badanie w przedmiocie uzależnienia od alkoholu/narkotyków, • liczba sporządzonych opinii psychologiczno-psychiatrycznych przez biegłych, • liczba złożonych wniosków do sądu
5. Prowadzenie Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego	Pełnomocnik ds. profilaktyki uzależnień, GOPS, Punkt Informacyjno-Konsultacyjny	• liczba udzielonych porad i konsultacji, • liczba osób korzystających z Punktu, w tym z powodu problemu alkoholowego, DDA, przemocy domowej, • liczba pracowników zatrudnionych w Punkcie, • liczba przeprowadzonych interwencji kryzysowych

		• liczba godzin dyżurów prowadzonych przez specjalistów
Cel szczegółowy nr 3: Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową		
Działanie	Realizatorzy	Wskaźniki
1. Udzielanie specjalistycznego wsparcia osobom uzależnionym i ich rodzinom. (prawnego, medycznego, psychologicznego)	Punkt Informacyjno-Konsultacyjny, Inni specjaliści zewnątrzni zapraszani do współpracy	• liczba osób, którym udzielono wsparcia prawnego, • liczba godzin zrealizowanego działania
2. Prowadzenie poradnictwa dla rodzin, w których występują problemy z uzależnieniami w zakresie przyczyn sięgania po alkohol, narkotyki oraz ponoszenia szkód zdrowotnych i społecznych z ich używania.	Lokalne środowisko samopomocowe np. grupa wsparcia, Organizacje pozarządowe, Punkt Informacyjno-Konsultacyjny, Inni specjaliści zewnątrzni zapraszani do współpracy	• liczba zorganizowanych grup wsparcia, • liczba osób objętych poradnictwem
3. Wdrażanie procedury „Niebieskiej Karty” w przypadku przemocy domowej.	Policja, GOPS, GKRPA	• Liczba powołanych grup diagnostyczno-pomocowych, • Liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty”
Cel szczegółowy nr 4: Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i uzależnieniom behawioralnym. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi jednostkami pożytku publicznego w obszarze profilaktyki i rehabilitacji uzależnień.		
Działanie	Realizatorzy	Wskaźniki
1. Wspieranie inicjatyw podejmowanych przez podmioty zajmujące się statutowo profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień.	Pełnomocnik ds. profilaktyki uzależnień, Organizacje pozarządowe	• liczba zgłoszonych i zrealizowanych przedsięwzięć • liczba instytucji i organizacji pozarządowych, które zgłosiły oferty i otrzymały dofinansowanie
2. Współpraca i koordynacja działań poszczególnych instytucji i organizacji w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom na terenie Gminy Wolanów.	Pełnomocnik ds. profilaktyki uzależnień, GOPS,	Liczba spotkań i konsultacji
Cel szczegółowy nr 5: Podejmowanie interwencji w związku z naruszaniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego		
Działanie	Realizatorzy	Wskaźniki
1. Prowadzenie kontroli punktów sprzedaży napojów	GKRPA, Policja	Liczba przeprowadzonych kontroli

alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad sprzedaży napojów alkoholowych wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz przestrzegania zasad i warunków określonych w udzielonych zezwoleniach.		
2. Ograniczanie fizycznej dostępności alkoholu na terenie Gminy.	GKRPA, Policja	liczba obowiązujących zezwoleń w sklepach i lokalach gastronomicznych
3. Organizowanie szkoleń dla sprzedawców napojów alkoholowych.	Pełnomocnik ds. profilaktyki uzależnień, Organizacje pozarządowe, Inni partnerzy zewnątrzni zapraszani do współpracy w zależności od zapotrzebowania	• liczba przeprowadzonych szkoleń, 1) liczba osób uczestniczących w szkoleniach

VI Źródła finansowania Programu

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wolanów na lata 2026-2029 są środki finansowe budżetu gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wydawanych na podstawie z art. 18² oraz opłat, o których mowa w art.9³ ust.3 pkt 1) ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Środki finansowe przeznaczone na realizację Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminy Wolanów w roku 2026 wskazane są w strukturze budżetu gminy, w dziale 851 rozdział 85154 – ochrona zdrowia – przeciwdziałanie alkoholizmowi i rozdział 85153 – ochrona zdrowia – zwalczanie narkomanii.

VII Realizatorzy Programu

Jednostką realizującą program jest Urząd Gminy Wolanów i powołany w nim pełnomocnik wójta ds. profilaktyki uzależnień.

W realizacji Programu uczestniczą również m.in.:

- 1) placówki oświatowe - PSP Bieniędzice, PSP Mniszek, PSP Wolanów i ZSP Sławno,
- 2) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wolanowie,
- 3) Gminne Centrum Kultury i Biblioteka w Wolanowie,
- 4) SP ZOZ w Wolanowie,
- 5) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 6) Posterunek Policji w Wolanowie,
- 7) Lokalne środowiska samopomocowe,
- 8) Inne podmioty działające wg ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, którym powierzono realizację zadań publicznych w obszarze ochrony zdrowia i przeciwdziałania alkoholizmowi na terenie gminy Wolanów,
- 9) Inni partnerzy zewnątrzni zapraszani do współpracy w zależności od rodzaju zadania.

VIII Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - zasady wynagradzania

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wolanowie (zwana dalej GKRPA), inicjuje działania w zakresie określonym w art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w tym pełni funkcję doradczą i opiniującą przy konstruowaniu i realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wolanów. Podejmuje czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, opiniuje wnioski o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych pod względem zgodności z uchwałami, określającymi warunki lokalizacji i limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych.
2. Wynagrodzenie dla za udział w posiedzeniu komisji dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wolanowie ustala się w oparciu o obowiązujące minimalne wynagrodzenie za prace, ogłaszane przez Prezesa Rady Ministrów na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, w następujący sposób:
 - 1) 10% minimalnego wynagrodzenia dla przewodniczącego,
 - 2) 9% minimalnego wynagrodzenia dla zastępcy przewodniczącego,
 - 3) 8% minimalnego wynagrodzenia dla pozostałych członków.
3. Wynagrodzenie przysługuje za udział w posiedzeniu Komisji niezależnie od czasu jego trwania, w tym również za posiedzenie zwołane na potrzeby przeprowadzenia u sprzedawców kontroli warunków przestrzegania zezwoleń na sprzedaż i podawanie alkoholu.
4. Posiedzenia GKRPA odbywają się w miarę potrzeb, średnio 2 razy w miesiącu i nie więcej niż 24 razy w roku.
5. Szczegółowe zasady i terminy wypłaty wynagrodzenia będą określone przez wójta gminy odrębnie na dany rok.

IX Monitoring, ewaluacja Programu

1. Monitoring realizacji zadań, wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wolanów na lata 2026-2029 będzie prowadzony na bieżąco.
2. Ewaluacja końcowa Programu zostanie przeprowadzona w ostatnim kwartale 2029 roku, a jej wyniki będą punktem wyjścia do opracowania nowego Programu oraz ewentualnej aktualizacji na następne lata strategii rozwiązywania problemów społecznych. Końcowa ewaluacja Programu umożliwi ocenę skuteczności prowadzonych przez gminę działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, a co za tym idzie – planowanie efektywnych działań w tym zakresie.
3. Przeprowadzeniu ewaluacji końcowej posłużą dwie grupy wskaźników: ilościowa i jakościowa. Podstawą ewaluacji ilościowej będzie analiza danych liczbowych pochodzących ze sprawozdań podmiotów włączonych w realizację Programu. Analiza ta określi poziom realizacji poszczególnych zadań. Natomiast ewaluacja jakościowa będzie polegała na ocenie następujących wskaźników:
 - wydajność (czy nakład pracy oraz środków finansowych zaangażowane w realizację działań są adekwatne do otrzymanych efektów?);
 - efektywność (czy podjęte kierunki działań i realizowane w ich ramach zadania w zamierzony sposób prowadzą do osiągnięcia celów operacyjnych i strategicznych?);
 - trafność (czy realizowane cele i kierunki działań Strategii są odpowiedzią na aktualne potrzeby mieszkańców Gminy?).

X Przewidywane efekty realizacji Programu

- Podniesienie świadomości mieszkańców gminy w zakresie sposobów rozpoznawania i reagowania, a także następstw skutków różnych rodzajów uzależnień.
- Ulepszenie systemu profesjonalnej pomocy osobom uzależnionym i współuzależnionym.
- Zmniejszenie skali dysfunkcji występujących w rodzinach, wynikających z uzależnieni i współuzależnienia.
- Poprawa jakości życia, poprzez pełniejsze zaspakajanie potrzeb mieszkańców Gminy.
- Integracja podmiotów realizujących zadania publiczne.